

En de Story Slammer 2013 is ...

Op zondagmiddag 20 januari 2013 was het zover: de eerste Story Slam van Nederland in Utrecht! Terwijl buiten de sneeuw zachtjes neerwarrelde, zaten zo'n 80 mensen uit de Nederlandstalige vertelwereld warmpjes bij elkaar in een oude kloosterkelder aan de Oude Gracht. Tijdens het eerste deel van de middag waren er Rondetafelgesprekken gehouden aan de hand van stellingen. Een van die stellingen ging over het imago van het verhalen vertellen (stoffig? oubollig?). En over het gebruik van andere vertelvormen. Zo'n vertelvorm is een Story Slam. Een vorm waarbij het publiek actief betrokken is en die een winnaar oplevert.

Van te voren konden kandidaten zich hiervoor opgeven. Er was veel belangstelling voor. Zoveel, dat er een keuze moest worden gemaakt. Zeven kandidaten werden geselecteerd, van professioneel tot beginnend, man en vrouw, Nederlanders en een Vlaming, van verschillende vertelorganisaties. Ze hadden een verhaal van vijf minuten voorbereid (één persoon had er zelfs twee voorbereid). In die verhalen moesten opdrachten die ze vanuit de zaal kregen, worden verwerkt.

Het verloop van de Story Slam was in handen van Maria Wolters en Ruth Meyns, twee jonge theatermakers en studenten van de Vertelacademie. Zij legden de spelregels uit.

Elke deelnemer vertelt een verhaal van exact vijf minuten. Voor elke tien seconden te kort of te lang gaat er een punt van het puntentotaal af. De deelnemers kunnen punten verdienen door opdrachten te verwerken. Elke deelnemer krijgt een moeilijke en een makkelijke opdracht. Iemand uit het publiek, aangewezen door de deelnemer, trekt zo'n opdracht uit een doosje en leest die voor. Het publiek, verdeeld in zeven groepen, is de jury. Elke groep geeft punten, van 6 t/m 10. Zo krijgt iedereen in elk geval een voldoende (voor de inzet). Elke groep bekijkt of de deelnemer de opdrachten verwerkt en hoe creatief dat is gebeurd. Naast de publieksjury is er ook nog een vakjury. Die houdt de tijd en de puntentelling bij en doet verder wat een jury geacht wordt te doen. De vaststelling van de publieksjury gebeurde onder grote hilariteit. In elk groepje moest een jurylid bepaald worden die het laatste woord heeft. Hoe bepaal je dat??? Nou, bijvoorbeeld door te bekijken wie het meest verdient, de dikste auto heeft of het duurste apparaat zoals een iPad bij zich heeft. Na één minuut, aangegeven met een belletje, was dit onderdeel rond.

En toen begon de Story Slam. We hoorden verhalen van Bryony Burns, Janneke Tanja, Jan Vandenmeulenbroeke, Marieke van Bolderen, Nancy Wiltink, Reinou Vogel en Arjen Uittenboogaard. Elke deelnemer onderging eerst een diepte-interview. Met vragen als: 'Hoe voel je je?', 'Hoe is het om in Nederland te zijn?', 'Waar komt je verhaal vandaan?' en bij de laatste deelnemster: 'Vind je het spannend?' waarop ze antwoordde: 'Valt mee, want de halve zaal is al leeg'. Tja, dat kwam niet door de

verhalenvertellers en de vertelvorm, maar door de tijd (het programma liep uit), het weer en vast ook door de aangepaste winterdienstregeling van NS.

De deelnemers konden ook aangeven welke hulp ze van het publiek nodig hadden. Dat had bij allemaal met de lengte van het verhaal te maken. Het favorietst was om na vier minuten met de handen te wapperen en de laatste tien seconden met de vingers te knippen.

En dan de opdrachten. Het waren opdrachten over locatie, de hoofdpersoon, emoties of attributen. Sommige moeilijke opdrachten waren heel makkelijk te verwerken in het verhaal, sommige makkelijke opdrachten wat moeilijker. Bij sommige verhalen moest de publieksjury na afloop wel even nadenken: zat de opdracht er eigenlijk wel in verwerkt?

Makkelijk te verwerken was dat het moest sneeuwen of dat het verhaal zich moest afspelen in Noord-Amerika. Maar wat te denken van een manke kip? Een liefdesverklaring of een gruwelijke

bekentenis van een hoofdrolspeler in het verhaal? Of dat je de ruimte waarin we zaten (de oude kelder) moet verwerken in een verhaal over een visser die in een onderwaterwereld belandt? Ook de opdracht 'Vertel ergens een deel van je verhaal in volledige stilte wat je normaal in woorden zou vertellen' is niet in elk verhaal makkelijk inpasbaar.

De meeste bijval kreeg de opdracht 'Laat het publiek in een bepaalde rol in je verhaal terugkomen'. Die rol werd heel letterlijk genomen: in het verhaal kwam vuurwerk voor en of het publiek de knallen voor zijn rekening wilde nemen. Gevolg: het vuurwerk in de verte was oorverdovend. En de ijselijke gil aan het einde van verhaal ... Duidelijk was dat het publiek op deze wijze graag meedoet aan het verhaal. Veel lachers en veel waardering vanuit het publiek, ook in de vorm van de puntentelling. We hoorden verhalen over een hyena in Oeganda, Roodkapje (het ware verhaal), bewust dromen, een werkelijk reusachtige eikel, een dief die een ezel moest stelen, een boswachter en stropers (met vuurwerk) en een ongelukkige visser uit Schellingwoude. Zeer gevarieerd.

Na elk verhaal kreeg de publieksjury één minuut de tijd om het aantal punten te bepalen. Maria en Ruth telden af, het belletje klonk en de bordjes gingen de lucht in. Een spannend moment. Ieder groepje gaf bij elke deelnemer minimaal 7 punten. Er vielen ook enkele 10-en. De vakjury noteerde de score en telde de punten op. Ook de tijdsduur werd genoteerd. De volgende kon beginnen.

Aan het eind was er een korte beraadslaging van de jury. Geen 'shoot out' nodig, dus de drie deelnemers met de meeste punten werden naar voren geroepen:

Arjen, Nancy en Janneke. Onder veel geroffel werd de winnaar bekend gemaakt. Het zal niemand verbazen dat de winnaar degene was die het publiek goed bij zijn verhaal betrok. Met een spannend verhaal over een boswachter, stropers, oudejaarsavond, een kerkhof en vuurwerk. De Story Slammer 2013 is ... Arjen Uittenboogaard! Van harte gefeliciteerd!

En ... is de Story Slam een nieuwe vertelvorm die vaker gebruikt kan worden? Aan een evaluatie kwamen we niet toe. Maar gezien de reacties van het publiek is dit een vorm die vaker toegepast kan worden. De verteller van 2012, Raymond den Boestert, vatte de hele middag samen met het woord 'samen'. En dat slaat zeker op de Story Slam!

Verslag: Ineke Bams.

Studente aan de Vertelacademie voor de Leerroute Vertellen met en voor kinderen.

Twitter: @inekebams